

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษา เรื่อง ทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธร ภาค 5 (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่) ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research)

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ เอกสารทางวิชาการ บทความ หนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการศึกษา

2. การวิจัยภาคสนาม (Field Survey) เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบสอบถาม

การศึกษานี้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ประกอบด้วยคำถาม ทั้งประเภทปลายปิดให้เลือกตอบและคำถามประเภทปลายเปิดให้ตอบอิสระ ซึ่งแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน ประกอบด้วยคำถามปลายเปิดเป็นแบบให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่) ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่าเป็น 2 ระดับ คือ ใช่และไม่ใช่ ซึ่งข้อคำตอบเป็นแบบตอบถูกและตอบผิด หากผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกจะได้ 1 คะแนน หากตอบผิดจะได้ 0 คะแนน จากนั้นจะทำการจัดกลุ่มผู้ที่มีความรู้สูงและความรู้ต่ำ โดยการให้คะแนนผู้ที่ตอบถูกมากกว่า ร้อยละ 70 จะจัดว่ามีความรู้สูง และต่ำกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 70 จัดอยู่กลุ่มความรู้ต่ำ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่) ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่าเป็น 5 ระดับ ซึ่งปรับมาจากมาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดระดับคะแนนในแต่ละระดับความคิดเห็น ดังนี้

ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะให้ 5 คะแนน

ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า เห็นด้วย จะให้ 4 คะแนน

ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า ไม่แน่ใจ จะให้ 3 คะแนน

ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า ไม่เห็นด้วย จะให้ 2 คะแนน

ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะให้ 1 คะแนน

กำหนดเกณฑ์เฉลี่ยวัดระดับความคิดเห็น โดยใช้สูตรการหาค่าพิสัย (Range) ดังนี้

$$\text{สูตรการหาค่าพิสัยหรือช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนช่วงต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{พิสัยหรือช่วงคะแนน} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ระดับความเห็น	ระดับคะแนน	เกณฑ์เฉลี่ยวัดระดับความคิดเห็น
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	4.21-5.00
เห็นด้วย	4	3.41-4.20
ไม่แน่ใจ	3	2.61-3.40
ไม่เห็นด้วย	2	1.81-2.60
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	1.00-1.80

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการจัดแบ่งกลุ่มระดับทัศนคติไว้ 3 ระดับ คือระดับของทัศนคติ น้อย ปานกลาง มาก โดยเริ่มจาก

1-2.33 = ระดับทักษะของเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

2.34-3.67 = ระดับทักษะของเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

3.68-5.00 = ระดับทักษะของเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

เนื่องจากในแบบสอบถามของผู้ศึกษาจะเป็นคำถามเชิงบวกทั้งสิ้นดังนั้นผู้ศึกษาจะ
ใช้ความคิดเห็นต่อระดับทักษะของเจ้าหน้าที่ในความหมายดังต่อไปนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1) = ทักษะของเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ไม่เห็นด้วย (2) = ทักษะของเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ไม่แน่ใจ (3) = ทักษะของเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

เห็นด้วย (4) = ทักษะของเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5) = ทักษะของเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และ
ข้อเสนอแนะด้านการแก้ไขในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา ประกอบด้วยคำถามทั้ง
ประเภทปลายเปิดให้เลือกตอบและคำถามประเภทปลายเปิดให้ตอบอิสระ

2. แบบสัมภาษณ์

โดยมีคำถามแน่นอน (Structured interviews) เป็นคำถามปลายเปิดสำหรับ
ข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิในกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ระดับ ผู้บังคับการลงมาที่มี
หน้าที่รับผิดชอบ โดยตรงในการควบคุมการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา ตามที่
สำนักงานคุ้มครองพยานร้องขอ ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับทักษะความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
และแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน
ในคดีอาญา พ.ศ. 2546

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มประชากร คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สังกัด
กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา จำนวน 321 คน

ขนาดกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

โดยใช้วิธีการสุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นผู้มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา เพื่อทำการส่งแบบสอบถามและถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) โดยมีความเชื่อมั่น 95 % หรือยอมให้เกิดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 ซึ่งใช้สูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรของยามาเน่ (Yamane) ปรากฏ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3.1

จำนวนประชากรและสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามหน่วยงานสังกัด

หน่วยงานที่สังกัด	จำนวน ประชากร (คน)	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่	108	60
1.1 กลุ่มงานสืบสวน	18	10
1.2 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง	72	40
1.3 สถานีตำรวจภูธรตำบลภูพิงศ์ราชนิเวศน์	18	10
2. กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย	72	40
2.1 กลุ่มงานสืบสวน	18	10
2.2 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง	54	30
3. กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดลำปาง	60	33
3.1 กลุ่มงานสืบสวน	18	10
3.2 สถานีตำรวจภูธรอำเภอห้างฉัตร	24	13

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หน่วยงานที่สังกัด	จำนวน ประชากร (คน)	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง (คน)
3.3 สถานีตำรวจภูธรตำบลบ้านเสด็จ	18	10
4. กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดลำพูน	30	17
4.1 กลุ่มงานสืบสวน	9	5
4.2 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง	21	12
5. กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดแพร่	51	28
5.1 กลุ่มงานสืบสวน	9	5
5.2 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเด่นชัย	18	10
5.3 สถานีตำรวจภูธรตำบลนาพูน	24	13
รวม	321	178

ที่มา: กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5, 2549

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ในการสุ่มจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละสังกัด จนได้จำนวนตัวอย่างครบตามที่กำหนด

การทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม

1. การทดสอบคุณภาพ เครื่องมือตรวจสอบเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ปรับปรุงแก้ไขภาษาและคำถามให้กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย สำหรับผู้ตอบสามารถใช้เป็นแบบสอบถามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Pre-test) เพื่อหาความเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยทดลองเก็บจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 จำนวน 30 คน เนื่องจากมีพยานร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยมีสถิติใกล้เคียงกับตำรวจภูธรภาค 5 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.

2546 ซึ่งคำถามได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8531 แล้ว จึงนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาจะใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สำหรับกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธร ภาค 5 กองบังคับการตำรวจภูธร จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ ที่เป็นตัวแทน ในแต่ละจังหวัด จัดเก็บและรวบรวมแบบสอบถามตามจำนวนเป้าหมายทั้งหมด แล้วส่งกลับมายังสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
2. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ศึกษาจะเดินทางไปสัมภาษณ์ข้าราชการตำรวจ ผู้ทรงคุณวุฒิในกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดระดับผู้บังคับการลงมา โดยกำหนดประเด็นไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ตอบคำถามตามประเด็นที่ต้องการทราบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ก่อนที่จะนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของข้อมูล ก่อนที่จะนำไปลงบันทึกข้อมูลต่อไป
2. บันทึกข้อมูลลงในกระดานบันทึกรหัส
3. ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติที่เหมาะสม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้ศึกษาใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ในคำถามแต่ละข้อ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม

การนำเสนอผลการศึกษา

นำเสนอผลการศึกษาในลักษณะการพรรณนาในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ข้อมูล